

Právní jednání 3

Náležitosti právního jednání

Následky vad právního jednání

Doc. JUDr. Filip Melzer, LL.M., Ph.D.
PrF MU, Brno

Vady právního jednání a jejich následky

- Jednání nemá pojmové znaky PJ nebo nemá náležitosti = je vadné
  - Vady v užším smyslu: jen vady existujícího PJ
- Následky
  - Zdánlivost
  - Neplatnost
  - Neúčinnost (bez dalšího X na základě rozhodnutí soudu)
  - Zrušení soudem
  - Jiné následky (např. náhrada škody)

Zdánlivost

- Zdánlivé jednání – nepřihlíží se k němu bez dalšího, není nutné rozhodnutí soudu
- Jednání, která nenaplňují pojmové znaky PJ
  - Chybí vůle jednajícího (§ 551)
  - Není zjevně projevěna vážná vůle (§ 552)
  - Projev vůle je nesrozumitelný či neurčitý (§ 553)
- Jiná jednání, která zákon prohlásí za zdánlivá
  - Např. nepřiměřená ujednání ve spotřebitelské smlouvě (§ 1815), ujednání zkracující práva nájemce bytu (§ 2235), započtení s podmínkou nebo doložením času (§ 1983), výpověď z prac. poměru pro nedodržení formy (§ 50 odst. 1 ZP)

Zdánlivost

- Zpravidla nepůsobí vznik povinnosti k náhradě škody pro neplatnost právního jednání (§ 579 odst. 2)
- Pravidla o částečné neplatnosti se zpravidla nepoužijí (§ 576) – typicky, jestliže se nepřihlíží pouze k některým ujednáním
  - Zdánlivost jednotlivého ujednání zásadně nemá vliv na ostatní (X např. neurčitost)

Neplatnost

- PJ vzniklo (existuje), avšak právní řád mu odpírá účinky, ke kterým směřuje
- Neplatnost = *ultima ratio* – tzn. v pochybnostech je nutné PJ vykládat tak, aby bylo platné (§ 574) = *potius valeat actus quam pereat*, resp. *in favorem negotii* (srov. např. ÚS, sp. zn. I. ÚS 625/03)
- Neplatnost jako omezení principu autonomie vůle
- Objekt neplatnosti: **právní jednání**
  - Někdy i jiné objekty neplatnosti (např. právnická osoba – srov. § 129); jde o jiné případy, než neplatnost PJ (pravidla o neplatnosti PJ nelze na tyto případy aplikovat)

Konverze (§ 575)

- Přeměna PJ – neplatné PJ posouzeno jako jiné platné PJ
- Má-li neplatné PJ náležitosti jiného PJ, které je platné – platí toto jiné PJ, pokud je z okolností zřejmé, že vyjadřuje vůli jednající osoby (hypotetická vůle)
- U relativně neplatného PJ až po dovolání se neplatnosti
- Zkoumá se
  - Hospodářský účel (kauza)
  - Existence důvodů, proč by strany nechtěly toto jiné PJ
  - Dovolnost
- Příklad: smluvní pokuta X odstupné (*falsa demonstratio non nocet*)
  - Zde však správné řešení spočívá již v interpretaci PJ

Konvalidace, ratihabice

- Neupraveno jako obecné instituty, jen konkrétní projevy
- Konvalidace – následné odpadnutí vady PJ (zhojení PJ)
  - Např. odpadnutí nedostatku formy (§ 582 odst. 1)
  - V některých případech i u zdánlivosti (§ 553 odst. 2)
- Ratihabice – dodatečné schválení PJ
  - Souhlas manžela (§ 714 odst. 2)
  - Souhlas opatrovníka (§ 65)

Druhy neplatnosti – příklady

- Absolutní X relativní
- Částečná X úplná
- V OZ: „Hlavní důvody neplatnosti“ (§ 580)
  - Pouze nevhodná terminologie; nejsou žádné hlavní či vedlejší důvody neplatnosti

Absolutní a relativní neplatnost

▪ Absolutní (§ 588)

- Ochrana veřejných zájmů (veřejný pořádek, dobré mravy)
- Není třeba ji namítat, soud k ní přihlíží i bez návrhu (*ex offio*)
- Podmínky

Zjevně se přičí dobrým mravům

Rozpor se zákonem + rozpor s veřejným pořádkem

Počáteční nemožnost plnění

▪ Relativní (§ 586)

- Ochrana zájmu jen určité osoby (soukromého zájmu)
- Musí být namítnuta oprávněnou osobou, jinak k ní soud nemůže přihlídnout (v procesu i mimoproceně)
- Právo dovolat se (namítnout) relativní neplatnosti se promlčuje
- § 1755: možnost vzdání se námitek proti neplatnosti smlouvy

Částečná neplatnost (§ 576)

- Důvod neplatnosti se týká jen části PJ
- Má tato neplatnost vliv na celé PJ, nebo se omezí jen na tuto část?
- Zbytek zůstane platný, pokud
  - Jej lze od neplatného jednání oddělit (např. nejde o *essentialia negotii*)
  - Je to v souladu s hypotetickou vůlí stran (salvátorská klauzule X klauzule úplné neplatnosti)
- Lze analogicky aplikovat i na případy zdánlivosti, ovšem se zvláštním zkoumáním smyslu a účelu toho kterého dotčeného pravidla

Částečná neplatnost – překročení rozsahu (§ 577)

- *Lex specialis* vůči § 576
- Nezákonné určení množstevního, časového, územního nebo jiného rozsahu: **platnost zachovávající redukce** (§ 577) = soudní rozhodnutí o změně (hypotetická vůle)
- Může se týkat i podstatných kusů smlouvy
- X zvláštní úpravy (např. nepřiměřená smluvní pokuta – § 2051; cena v rozporu s cenovými předpisy – § 1792 odst. 2)
- X zvláštní ochranný účel (spotřebitelské právo)

Důvody neplatnosti – rozpor se zákonem (§ 580 odst. 1)

- Rozpor se zákonem, tj. rozpor s **kogentními** normami
  - Soukromého práva (§ 1 odst. 2)
  - Veřejného práva
- Judikatura NS k OZ 1964: hypertrofie případů neplatnosti!
- § 580 odst. 1: „Neplatné je (...) právní jednání, **které odporuje zákonu**, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje.“
  - Příklad: koupě hračky, která nesplňuje zvláštní bezpečnostní standardy pro děti (veřejné právo)
  - Příklad: koupě samopalů, jehož prodej veřejné právo též zakazuje
  - Dále: neoprávněné podnikání, pronájem kanceláře za účelem bydlení, prodej věci mimo dovolenou prodejní (otvírací) dobu apod. **Zkoumáme, zda k naplnění zákonného požadavku nepostačuje mírnější prostředek než je neplatnost (např. práva z vad).**
- Srov. vztah úpravy neplatnosti PJ a trestního práva (PJ X trestný čin)

Rozpor se zákonem

■ II. ÚS 87/04

- V daném případě starosta obce uzavřel bez souhlasu obecní rady dodatek k nájemní smlouvě, kterým bylo zvýšeno nájemné (obec byla pronajímatelem). Otázkou bylo, zda absence předchozího schválení obecní radou má za následek neplatnost tohoto dodatku či nikoli.
- *„Závěr, že určitý právní úkon je neplatný pro rozpor se zákonem nebo proto, že zákon obchází, se musí opírat o rozumný výklad dotčeného zákonného ustanovení. Nelze vystačit pouze s gramatickým výkladem. Významnou roli zde hraje především výklad teleologický. Je proto nutné se vždy ptát po účelu zákonného příkazu či zákazu. (...) V soukromoprávní sféře ne každý rozpor se zákonem má automaticky za následek absolutní neplatnost právního úkonu. Smyslem ochrany legality v soukromoprávní sféře není jen ochrana zájmů státu, ale především ochrana soukromoprávních vztahů, tedy především ochrana smluvních vztahů podle zásady „pacta sunt servanda“ (smlouvy se musí dodržovat)“.*

Rozpor s dobrými mravy (§ 580 odst. 1)

- „(...), které se příčí dobrým mravům“
- Srov. § 588: „(...) **zjevně** příčí dobrým mravům“ = zjevnost vždy
- Pojetí zjevnosti (sporné: zjistitelnost X intenzita)
- Př. z judikatury:
  - Synalagmatické závazky, kde plnění jedné strany závisí na vůli třetí osoby (např. až mi zaplatí třetí osoba, až dostanu úvěr); srov. např. 29 Cdo 42/2013, ze dne 29. 10. 2015

Počáteční nemožnost plnění (§ 580 odst. 2)

- Nemožnost
  - Objektivní X subjektivní (v případě osobního výkonu nebo jiných případů, kdy nelze spravedlivě žádat plnění)
  - Faktická X hospodářská (plnění povede k hospodářské zkáze dlužníka)
    - U hosp. nemožnosti třeba posuzovat: předvídatelnost, smluvní typ (odvážná smlouva), míra narušení ekvivalentnosti, obtížnost plnění
  - Právní (nedovolenost)
    - X srov. § 1760 (dosavadní judikatura)
    - X srov. § 2006 an. (následná nemožnost plnění)

Nedostatečná svéprávnost (§ 581)

- **1. věta:** Jednání osoby **omezené ve svéprávnosti** (nedostatek věku, omezení na základě soudního rozhodnutí); srov. též další pravidla – např. § 32, § 65 odst. 1
- **2. věta:** Jednání osoby sice **neomezené ve svéprávnosti, ale *in concreto* jsoucí ve stavu duševní poruchy**
- Důsledek: absolutní neplatnost X zvláštní pravidla – např. § 65 (otázka, zda význam i pro jiné případy zastoupení nesvéprávných)
- Relevance tzv. **světlého okamžiku** (*lucidum intervallum*)?
- Srov. i § 24

Rozpor s požadavkem formy (§ 582)

- Jde o podskupinu případů rozporu se zákonem
  - I zde je třeba zkoumat, zda smysl a účel stanovení formy tento následek vyžaduje
  - Rozvíjí § 580 odst. 1, nenahrazuje jej (různé názory) – srov. R 43/2015
- (1) Není-li právní jednání učiněno ve formě **ujednané stranami nebo stanovené zákonem**, je neplatné, ledaže strany vadu dodatečně zhojí. Zahrnuje-li projev vůle současně více právních jednání, nepůsobí nedostatek formy vyžadované pro některé z nich sám o sobě neplatnost ostatních.
- (2) Není-li dodržena forma právního jednání **ujednaná stranami**, lze neplatnost **namítnout, jen nebylo-li již plněno**. To platí i tehdy, vyžadují-li formu určitého právního jednání ustanovení **části čtvrté tohoto zákona**.

Rozpor s požadavkem formy (§ 582)

- Pravidelný smysl požadavku formy stanovené zákonem
  - **Důkazní funkce** (v OZ se prakticky nevyskytuje): **nepůsobí neplatnost**
  - **Varující funkce: (rel. nepl.)** – nelze však namítnout poté, co obě strany plnily (§ 2057 odst. 2)
  - **Zajišťovací a kontrolní funkce:** zajištění právního styku v zájmu třetích osob nebo ve veřejném zájmu, popř. zjištění určitého ujednání zejm. pro orgány veřejné moci; **abs. neplatnost**; plnění zde nemá za následek konvalidaci (§ 560)
- Forma ujednaná stranami
  - I zde je třeba zkoumat smysl a účel stanovení zvláštní (písemné) formy; zpravidla půjde o důkazní funkci

Rozpor s požadavkem formy (§ 582)

- Možnost **konvalidace** dodatečným napravením vady, s účinky *ex tunc* – § 582 odst. 1 věta první i. f.
  - Původně neplatné PJ se stane platným
  - Nutnost odlišovat od nového PJ (s účinky *ex nunc*)
- **Konvalidace** tím, že obě strany plnily – tam, kde má forma varující funkci (rel. neplatnost)
  - Forma ujednaná stranami (§ 582 odst. 2)
  - Forma stanovená částí čtvrtou OZ

Neplatnost pro omyl (§ 583 an.)

- Omyl: nesoulad mezi skutečností a subjektivní představou jednajícího
- Druhy omylu
  - **Skutkový** (faktický) X **právní**
  - Při **projevu** vůle (omyl v projevu; omyl v obsahu) X při **tvorbě** vůle [omyl v jednání; omyl v pohnutce (motivu)]
  - **Podstatný** X **nepodstatný**
  - **Hlavní** X **vedlejší**
  - **Omluvitelný** X **neomluvitelný** (sporná relevance tohoto rozlišování)

Neplatnost pro omyl (§ 583 an.)

- Omyl při projevu vůle
  - Omyl v projevu – jednající projeví něco, co projevít nechtěl (přeřekne se, přepíše se atd.)
  - Omyl v obsahu – jednající projeví, co chtěl projevít, avšak přikládal tomuto projevu jiný obsah (použití cizích slov, kterým jednající přikládá odlišný obsah než ve skutečnosti mají)
- Omyl při tvorbě vůle (omyl ohledně okolnosti mající vliv na rozhodnutí jednajícího učinit příslušný projev vůle – jednající projevil, co chtěl, ale tento projev se zakládal na nesprávné představě o skutečnosti)
  - Omyl v jednání – týká se skutečnosti zahrnuté do právního jednání
  - Omyl v pohnutce (motiv) – týká se skutečností vně právního jednání (zásadně právně irelev.)

Podstatný omyl (§ 583)

- Jde o omyl o **rozhodující okolnosti**, tj.
  - Týká se **hlavní okolnosti (omyl hlavní)** – hlavní omyl je **vždy podstatný**

Hlavní okolnost je vždy rozhodující: předpokládaná kauzalita – jde o objektivní povahu této okolnosti
  - Týká se **vedlejší okolnosti (omyl vedlejší)**

Vedl. omyl **může být podstatný nebo nepodstatný**. Vedlejší okolnost je rozhodující (a tedy vedlejší omyl je podstatný) jen, pokud ji strany za rozhodující prohlásily (*a contrario* § 584 odst. 1): kauzalita z vůle stran (princip autonomie vůle) – nerozhoduje objektivní povaha této vlastnosti
- Právní následek: relativní neplatnost

Hlavní okolnost

- Hlavní okolnost obecně: **podstata základních prvků PJ, tj. subjekt, objekt, obsah**
- Omyl v druhu právního jednání (*error in negotio*) – srov. různé typy smluv (dlouhodobé, jednorázové) apod.
- Omyl v totožnosti (identitě) předmětu (*error in corpore*)
- Omyl ohledně podstatné (určující) vlastnosti předmětu – např. šperk je ze zlata, ne z jiného kovu
- Omyl v osobě adresáta (omyl v osobě, *error in personam*)

Vedlejší okolnost

- Zejména vlastnosti věcí nebo osob, které však nejsou vlastnostmi hlavními, dále veškerá ujednání, která upravují přímo nebo nepřímo povinnost plnit – např., že šperk pochází od konkrétní osoby, že šperk je vyroben ze zlata určitého stupně ryzosti apod.
  - Omyl v pohnutce, který je zásadně irelevantní
  - X omyl vyvolaný **Istí** (srov. § 584 odst. 2)
- Aby byl omyl podstatný, pak by při znalosti skutečného stavu věcí PJ **vůbec** nebylo učiněno (ani za modifikovaných podmínek)
  - Pokud by však strany jednaly i za modifikovaných podmínek (dle jejich vůle), jde o omyl nepodstatný a případ se posoudí dle § 584 odst. 1 i. f. – viz následující snímek

Nepodstatný omyl (§ 584 odst. 1)

- Týká se **vedlejší okolnosti, která nebyla prohlášena za rozhodující (podstatnou)**
- Koupě zlatého náramku, jehož ryzost není 18, ale ve skutečnosti 16 karátů
- Právní následek
  - Nezakládá neplatnost
  - Vzniká jen právo na přiměřenou náhradu (nejde o náhradu škody, nýbrž o vyrovnání majetkového postavení osoby jednající v důsledku omylu – např. právo na slevu z ceny předmětu plnění)

Omyl v pohnutce

- Pohnutka (motiv) – jakákoli představa, která vedla jednajícího k PJ, **pokud není hlavní nebo vedlejší okolností**
- Příklady
  - Vedoucí obchodu objedná určitý druh zboží, protože si myslí, že již bylo vyprodáno; posléze uvidí, že se mýlí
  - Koupě květin někomu, o kom má kupující za to, že právě slaví jmeniny, ačkoli tomu tak není
- Obecná úprava pohnutky absentuje

Omyl v pohnutce

- Právní relevance pohnutky? **Zásadně nemá relevanci**
- Výjimky:

Omyl v pohnutce je vyvolán lstí (§ 584 odst. 2)

Jde o omyl v osobě

Pohnutka se stala součástí PJ – co to znamená?

Jde o omyl pořizovatele závěti (§ 1531)

Lest (§ 584 odst. 2)

- Pojem Isti = úmyslné vyvolání omylu (civilní podvod)
  - Zahrnuje i případy vědomého využití omylu (tj. věděla X musela vědět)
- Právní následek: relativní neplatnost, byť se týká i jen pohnutky
  - Zákon: „vedlejší okolnosti“
- Důvod: Istivé jednání vykazuje vysoký stupeň nepoctivosti

Účast druhé strany na omylu

- Odvolávat se na svůj omyl je možné jen tehdy, když je to ospravedlněno chováním druhé strany
- Možnosti:
  - Druhá strana omyl **vyvolala**. Posuzuje se objektivně, **není nutné zavinění**
  - Druhá strana **o omylu věděla, resp. musela vědět** (a neupozornila mýlící se stranu na pravý stav věcí)
Srov. dikci § 583 X 585 (druhá strana o omylu jednajícího musela vědět) – v případě obou §§ se však situace posoudí stejně

Omyl způsobený třetí osobou (§ 585)

- Vyvolala-li omyl jednajícího osoba třetí, je právní jednání platné. Měla-li však osoba, s níž se právně jednalo, na činu třetí osoby podíl, anebo o něm věděla či alespoň musela vědět, považuje se i tato osoba za původce omylu.

Omluvitelnost omylu?

- Sporné – srov. judikaturu NS k OZ 1964 i k OZ
- Př.: Prodávající ujistí kupujícího, že v prodávaném domě lze uskutečnit nástavbu. Po prodeji domu kupující zjistí, že provedení nástavby brání stavební uzávěra, kterou lze bez obtíží zjistit dotazem na stavební úřad.

Bezprávná výhrůžka (§ 587)

§ 587

(1) Kdo byl k právnímu jednání přinucen hrozbou tělesného nebo duševního násilí vyvolávající vzhledem k významu a pravděpodobnosti hrozícího nebezpečí i k osobním vlastnostem toho, jemuž bylo vyhrožováno, jeho důvodnou obavu, má právo namítnout neplatnost právního jednání.

(2) Kdo přivedl jiného k právnímu jednání hrozbou nebo lstí, nahradí vždy újmu z toho vzniklou.

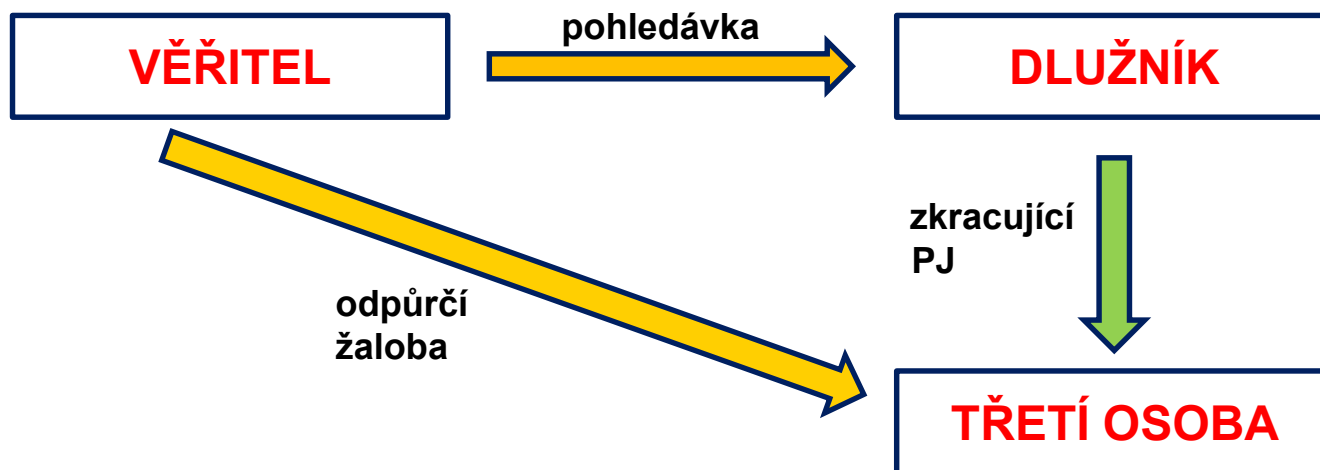

Odporovatelnost (relativní neúčinnost) (§ 589)

- **Terminologie**
  - OZ 1964: „odporovatelnost“
  - OZ: „relativní neúčinnost“ (ale i pojem „odporovat“, „odpůrčí žaloba“)
- Ochrana pohledávky věřitele **před zkrácením** ze strany dlužníka
- Odporovatelnost jako doplněk neplatnosti (nezpůsobuje neplatnost, jen toto **jednání nemá vůči věřiteli účinky**)
- **Primární význam institutu v rámci exekuce (výkonu rozhodnutí)**
- Vztah mezi neplatností a odporovatelností? Možnost volby ze strany věřitele
- Odporovatelnost se musí uplatňovat soudní cestou, tj. odpůrčí žalobou (§ 589 odst. 2)

Základní znázornění

- Tři osoby: věřitel, dlužník, třetí osoba (*tertius*)

Předpoklady odporovatelnosti

- Zkracuje-li právní jednání dlužníka uspokojení vykonatelné pohledávky věřitele, má věřitel právo domáhat se, aby soud určil, že právní jednání dlužníka není vůči věřiteli právně účinné. Toto právo má věřitel i tehdy, je-li právo třetí osoby již vykonatelné, anebo bylo-li již uspokojeno.
- **3 základní předpoklady (§ 589 odst. 1)**
  - Existence pohledávky věřitele vůči dlužníkovi
  - Vykonatelnost pohledávky (existence exekučního titulu)
  - Zkracující právní jednání dlužníka (i faktické úkony?)

Vykonatelnost pohledávky

- Vykonatelnost pohledávky: existence **exekučního titulu**
  - Zpravidla v podobě rozhodnutí soudu, které je **pravomocné a vykonatelné**
- Pohledávka nemusí být vykonatelná v okamžiku podání odpůrčí žaloby; postačí, je-li vykonatelná **v okamžiku rozhodnutí** o odpůrčí žalobě

Skutkové podstaty obecně

- § 589 odst. 1 (vždy) ve spojení s
  - § 590, nebo
  - § 591, anebo
  - § 592
- Věřitel může při odpůrčí žalobě **volit mezi různými skutkovými podstatami dle svého uvážení** (tam, kde je to možné dle okolností případu)
- Př.: zkracující jednání dlužníka naplňuje znaky více skutkových podstat současně – pak je na věřiteli, kterou skutkovou podstatu zvolí (výhody a nevýhody: různý rozsah dokazování, různé lhůty pro podání odpůrčí žaloby)

§ 590

- Úmysl zkrátit věřitele (§ 590 odst. 1)
  - 5 let – úmysl **byl** druhé straně znám
  - 2 roky – úmysl **musel být** druhé straně znám
  - 2 roky + osoba blízká – ledaže úmysl **nebyl ani nemusel být** znám (obrácení důkazního břemena)
- Marnotratnost (§ 590 odst. 2)
  - 1 rok – **kupní nebo směnná smlouva**, avšak nemusí být zjevný úmysl zkrátit věřitele, postačí možnost rozpoznání marnotratnosti

§ 591

- 2 roky + bezúplatné jednání (darování)
- Výjimky
  - Plnění zákonné povinnosti
  - Obvyklé příležitostné dary
  - Veřejně prospěšný účel + přiměřenost
  - Plnění z mravního závazku nebo slušnosti
- § 595 odst. 3: rozsah odpovědnosti (X věc nebo její náhradu v době ztráty dobré víry již nemá)

§ 592

- Stejně jako právní jednání uvedená v § 590 nebo 591 se posoudí i **opomenutí**, kterým dlužník pozbyl majetkové právo nebo kterým jiné osobě vůči sobě vznik, zachování nebo zajištění jejího práva majetkové povahy způsobil. To platí i tehdy, odmítl-li dlužník dědictví, ledaže bylo předluženo
- Př.: nepodání žaloby bránící promlčení, nebránění se prodloužení nájmu, nepodání námítky promlčení nebo nedovolání se relativní neplatnosti
- Sporné: je možno odporovat i **faktickému** (nejen právnímu) jednání? Př.: zapracování věci dlužníka do cizí věci třetí osoby

§ 593: výhrada odporu

- **Ochrana před vykonatelností**
- Vyhradí-li si věřitel dříve, než se jeho pohledávka stane vykonatelnou, právo dovolat se neúčinnosti právního jednání tím, že výhradu **prostřednictvím notáře, exekutora nebo soudu oznámí tomu, vůči komu se neúčinnosti právního jednání může dovolat**, pak věřiteli lhůta k dovolání se neúčinnosti právního jednání neběží, dokud se pohledávka vykonatelnou nestane
- Důsledek výhrady odporu: staví se zákonné prekluzivní lhůty, než se pohledávka stane vykonatelnou

§ 594: proti komu se odporuje?

- Odst. 1: Proti tomu, kdo s dlužníkem právně jednal nebo kdo z právního jednání přímo nabyl prospěch a vůči jejich všeobecným právním nástupcům
- Odst. 2: Dále zejm. problém následných převodů: proti třetím osobám (tzv. jiným právním nástupcům) při splnění dodatečných podmínek

§ 595: právní následky odporu

- Věřitel může vést na ušlý majetek exekuci (§ 595 odst. 1)
  - „Ušlý majetek“ je třeba chápat šířeji – např. i zřízení služebnosti na dlužníkově věci, zástavního práva apod. – pak se vede exekuce přímo proti dlužníkovi a k právním závadám na věci se nepřihlíží
- Rozhodnutí soudu o odpůrčí žalobě je exekučním titulem, na základě kterého může být vůči odpůrci nařízena exekuce
- Případně má věřitel právo na náhradu (nelze-li vést exekuci)
- Rozsah u bezúplatného nabytí: § 595 odst. 3

§ 596: ochrana třetích osob

- Nabyla-li třetí osoba k věci, z níž by se věřitel mohl jinak domoci uspokojení, takové právo, že se proti této osobě neúčinnosti dovolat nelze, má ten, proti němuž se věřitel neúčinnosti právního jednání mohl dříve dovolat a za jehož držby právo třetí osobě vzniklo, vůči věřiteli povinnost k náhradě škody

§ 597, § 598: ochrana odpůrce

■ § 597

- (1) Kdo má vůči věřiteli povinnost podle § 595 nebo 596, může se jí zprostit uspokojením věřitelovy pohledávky za dlužníkem. Může tak učinit i předtím, než se věřitel neúčinnosti dovolá
- (2) Kdo má vůči věřiteli povinnost podle § 595 nebo 596, může od dlužníka požadovat vrácení vzájemného plnění nebo splnění pohledávky oživlé následkem toho, že se věřitel dovolal neúčinnosti

■ § 598

- Dovolává-li se neúčinnosti téhož právního jednání více věřitelů, nemůže být od povinné osoby požadováno v souhrnu více, než stanoví § 595 a 596

§ 599: zápis odporu do katastru

- Dovolá-li se věřitel neúčinnosti právního jednání týkajícího se věci zapsané ve veřejném seznamu, může **spolu s předložením odpůrčí žaloby a důkazu o jejím podání** žádat orgán pověřený vedením takového seznamu, aby v něm **poznamenal dovolání se neúčinnosti právního jednání**.
- Vyhoví-li soud žalobě, má rozsudek **účinky i proti osobám, které po provedení poznámky** nabyly věci nebo právo k věci v takovém seznamu zapsané

Studijní úkol

Pro prohloubení:

MELZER/TÉGL. Komentář, komentář k § 574-599

Děkuji za pozornost